

1914-12

FACTS

Document type:
Note

Archive:
Mappe 98 nr. 9

Fællesudvalget af 1914
Adresse:
Overretssagfører Thorsten Larsen
København.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 98 Nr. 9

"Fællesudvalget af 1914."
+++++

Oversigt
over
dets Stiftelse og Virksomhed.

Konstitu-
erende Møde,
den 24 Marts
1914.

Efter Initiativ og Indbydelse af Den Danske Turistforening blev der af denne Forening, Foreningen for Naturfredning og Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse i Marts Maaned i Aar dannet et staaende Udvalg under Navnet Fællesudvalget af 1914, hvortil Foreningen til gamle Bygningers Bevarelse og Udvalget for Naturfredning sluttede sig "til Deltagelse i Forhandlingen af Spørgsmaal, der ligger indenfor Rammen af disse Institutioners Virksomhed."

Dermed etableredes et Samarbejde mellem en Række Institutioner, som ud fra ideelle Synspunkter virker for Bevarelsen og Udviklingen af Danmarks landskabelige, naturhistoriske og historiske Ejendommeligheder samt af dets Turistliv.

Udvalget konstituerede sig paa et Møde i Turistforeningen den 24 Marts d.A., hvor følgende Herrer var tilstede:

For Udvalget for Naturfredning: dets Formand, Kammerherre, Overførster P. E. Müller og Museumsinspektør V. Hintze, for Foreningen for Naturfredning: Formanden for Forretningsudvalget, Overretssagfører V. M. Amtrup, for Foreningen til gamle Bygningers Bevarelse: Direktør for Nationalmuseets 2^e Afdeling, Dr. phil. M. Machepuang og Foreningens Sekretær cand. mag. Vilh. Lorentzen,

for Foreningen til Hovedstadens Forekønlighed: dennes Formand, Slotsarkitekt Thorvald Jørgensen og Overretsassgiverer Steffen Hetsch samt for Den Danske Turistforening og Københavnskas Afdeling: Formanden, Professor Karl Larsen og Overretsassgiverer Thorsten Larsen, for denne Forenings jyske Afdeling: Formanden, Læge A. H. Wiinge, Aarhus, for den fynske Afdeling: Formanden, Kammerherre A. C. Baron Berner-Schibye-Solstedt og for den sjællandske Afdeling: Byfoged A. Brønstrup som Repræsentant for Formanden, Boghandler Jens Møller, København, i dennes Forbød.

Fællesudvalget konstituerede sig med Professor Karl Larsen som Formand og Overretsassgiverer Thorsten Larsen som Sekretær, og der vedtoges en Forretningsorden, i Følge hvilken de respektive Institutioner til de enkelte Forhandlinger kun sendte de Delegerede, som de foreliggende Sagers Art giver Anledning til, idet dog hver af Institutionerne kun ræder over én Stemme indenfor Udvalget.

Den til Administrationen af Udvalgets Anliggender formåede Sum - antagelig om 200 Kr. årlig - besluttedes det, at de forskellige Foreninger skulde bidrage til, idet dog Udvalget for Naturfredning, der kun arbejdede med et begrænset Filskul fra de Foreninger, det repræsenterede, intet Bidrag skulde yde, og Foreningen til gamle Bygningers Bevarelse reserverede sig at give endeligt Tilbælg derom senere.

Den Forening af Foreningen for Naturfredning vedtoges det i Fællesudvalget navn at indgive et Andreende til Regjeringen om hurtig Fremme af en Naturfredningslov, hvilket Andreende blev indgivet fem Dage senere.

Den Forening af Udvalget for Naturfredning nedsettes et specielt Udvalg med den Opføje at fæa dannet en Nationalkomité for Spørgsmaalet om Møns Klint. Hertil delegeredes

af Udvalget for Naturfredning: Kammerherre Müller og Museumsinspektør Klitzke, af Foreningen for Naturfredning: Kammerherre Alf. Sæge og Kaptein H. Bloch, medens Den Danske Turistforening senere formåede Generalkonsul Johan Hansen og Formand for Borgrepræsentationen, Landstingsmedlem C. Christensen til paa sine Vegne at tiltræde Komitén.

Den Forening af Den Danske Turistforening vedtoges det et denne en Strandvejskomité i Tilslutning til et af Foreningens til Hovedstadens Forekønlighed alt nedset Udvalg vedrørende denne Sag, og det overdroges denne Forenings Formand, Arkitekt Thorvald Jørgensen at Sæge Tilslutning til Kræfter, der allerede arbejdede for denne Sag både indenfor og udenfor Foreningens Foreninger.

Over det paa det konstituerende Møde anslåede persone, tilstilledes der Pressen et med foranstående væsentlig tilgældende referat under den Form, et Referatet optryktes i Hæft nummeret af Den Danske Turistforenings Medlemsblad "Vartidende", som tilstilledes Repressen.

Fuldstændig Udskrift af Mødet tilstilledes Samtlige, som havde været til Møde, samt de i de nedsette Komitèer delegerede, idet dermed de interesserede Institutioner og Personer anmodes for et være fornødent underrettede om Fællesudvalgets Stiftelse og Karakter.

Dit den
1. April. Samtlige Foreninger og Udvalg var repræsenterede, valtes Overretsassgiverer Andrup til Bestformand for "Fællesudvalget".

Hovedsæmmerne for Forhandlingerne var Resultatet af de indledende Skridt, som Fællesudvalget og Strandvejskomitén maatte have foretaget i den forløbne Måned.

Vedrørende Arbejdet i Hovedsæmmerne meddelte Kammerherre

re Müller, et man var i Forbindelse med den lokale Østtjningsforening, og at Østtjningsinspektør Hintze havde foreslået en Del forberedende Arbejder og Undersøgelser.

Imidlertid havde Kammerherre Jørgen Syden bevirket, at man endnu ikke var kommet i rational Gang med Arbejdet, idet man havde ønsket Kammerherre Jørgen til Forord for Udvalget. Da Overretsassessor Andrup imidlertid påstod sig at tiltræde Jørgen Syden som Suppleant for Kammerherre Jørgen indtil videre, tilbød Kammerherre Müller at fungere som midlertidig Formand for dette.

Angående Strandvejsagen afgav Arkitekt Thorvald Jørgensen den Meddelelse, at han anså det for ganske nødvendigt, at man sikrede sig Assistent hos Ingeniør Alex Voss, som vidste at interessere sig for og arbejde for denne Sag; men Ingeniør Voss havde af Jørgen til det med Jørgen forbindelse Jørgen Syden betinget sig først et forhandle med andre interesserede og fornemende Personer. Arkitekt Jørgensen vilde først kunne få et Løb med Ingeniør Voss i Begyndelsen af 1914, og derefter vilde man kunne overne, om Fællesudvalget Strandvejskomité kunde arbejde med i Hand med den nævnte Komité, som var medlem af Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse, og de forskellige andre lokale Komitéer, som vidste at arbejde for denne eller lignende Formål vedrørende specielle Afnit af Strandvejen, og som det var Hensigten at søge Tilslutning til. Overretsassessor Andrup påstod sig i Forening med Arkitekt Thorvald Jørgensen at søge Ingeniør Voss til en ny Forhandling. Overretsassessor Andrup betegnede især stærkt, at Arbejdet for Strandvejsagen betegnede som virkelig Strandvej ganske nødvendigt måtte udgå fra København, hvorfor det var naturligt, at Jørgen var lagt i Hænderne på Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse, som selv kunde føre den igennem. Hertil sluttede Foreningen sig.

Den næste Møde behandledes forskellige specielle Spørgsmål vedrørende Strandvejsagen. Som Følge af en Henvendelse fra det lokale Udvalg for Andrup af Foreningen for Naturfredning vedtog man at betragte Jørgen Syden som betegnede under Strandvejsagen, medens en privat Henvendelse fra Jørgen i samme Retning vedtoges betragtet derhen, at Strandvejskomitéens Arbejde kun omfattede Uretningen til Helsingør. Overretsassessor Andrup meddelte især, at han kendte den Sag fra København, hvor der var Tale, og vidste, at der intet kunde foretages i den. Det samme udtalte Overretsassessor Andrup angående en Henvendelse vedrørende Østtjningsinspektør Hintze Vej.

Det diskuterede endvidere Østtjningsinspektør Andrup om det "Guldstrandsvej", og det vedtoges foreløbig at søge Forbindelse med København Jørgen i denne Sag.

Sluttelig diskuterede det, hvorledes man skulde forholde sig overfor Dr. Ingeniør Jørgen, som havde henvendt sig til Udvalget i Anledning af, at han ved Opførelsen af et lille "Træhus og Opstilling af en Beboelsesvogn på Strandgrunden udfor "Christiansholm" ved Klampenborg var kommen i Strid med de lokale Højhedsreder, som - formentlig omme af Jørgen til den Højhedsreder Arrangement var for Stedet - søgte at hindre ham i Benyttelsen af de opførte Bygninger. Det vedtoges at undersøge Sagen nærmere.

Medet
22 Maj
1914.

Det næste Møde i Fællesudvalget afholdtes den 22. Maj d.å., hvor kun Udvalget for Naturfredning, Foreningen for Naturfredning og den danske Christforening havde ladet sig repræsentere.

Angående Jørgen Syden afgav Dr. Hovedtjningsinspektør Hintze Beretning om de Skridt, der var foretaget i denne Sag, som især havde vist sig umulig at gennemføre, forinden der foretoges en

Naturfredningslov, hvorfor Udvalget sammensatte 1, et denne sag stilledes i bero indtil de. Siden Maadets Afholdelse er der fra Hr. Antons Side givet Meddelelse om, at der i Sommer skulde være foretaget Undersøgelser paa Vintern af Staten ved Hr. Docent Knudsen-Petersen. Hvorvidt dette er sket, og i hvilket Omfang, foreligger der endnu ingen Oplysning om.

Da Hr. Arkitekt Dr. Jørgensen eller andre Repræsentanter fra Foreningen til Rovedstadens Beskyttelse, i hvis Hænder Strandvejssagen var lagt, ikke havde givet Medde, og der ikke synes at være foretaget noget i Sagen fra den Side, vedtog man, indtil det kunde lykkes at komme en virkelig omfattende og indflydelsesrig Strandvejskomité, foreløbigt at arbejde for Sagen i det omfang for at hindre, at der blev skædet alt for meget i Styrker i Høllandsen, og det besluttede, at et Udvalg bestående af Prof. Carl Lorenz og Offitograf Wilfelt, som stodes har interesseret sig stærkt for og har brudt sig i Styret ved om Strandvejens Beskyttelse, rent underkøbt skulde foretage de fornødne Skridt, eventuelt under Arbejdet søge Tilslutning hos andre interesserede saadan Hr. Consul Rasmussen og Prov. Tvede.

Endvidere behandlede paa dette Medde om Høvedstadens fra Hr. Rente i Viborg anseende Hils Rasmussen skæmde ud paa, hvorvidt man kunde bevare den gamle Høvedstadsskulptur og den angivende Rester af gammel Naturlov. Sagen har været sendt til Udvalget af Foreningen til gamle Bygningers Beskyttelse, som vil søge udvirket, at Bygningerne bliver undersøgt og opbevaret. Først derefter er det muligt at udtale sig om Røvedens Fremtid.

Siden dette Medde blev der intet Medde været afholdt i Høvedstadens Medde, dels fordi den næstfølgende Sommerfortid afjorde det umuligt at samle de næstfølgende, dels fordi derefter Krigen for en Tid som gøst som lænede alt Arbejde og Interesse for Sagen af denne Art.

Et Medde vil blive afholdt med det første.

Der har dog i Høvedstaden været arbejdet af det ovennævnte ansvare og foreløbige Udvalg i Strandvejsagen paa de Områder, hvor man med de Kræfter, der stod til Hædelighed, mente at kunne foretage noget. Hvad der er udført er følgende:

Der er foretaget med Hr. Røjstretsretsfuldmægtig Dietrichsen som Foreleder Udvalget af Udvalget og som udtalte, at der ved Udvalget vilde blive taget tilberedigt Hensyn til alvorne Interesser. Udover dette kan der ikke foretages noget i denne Sag. Med det er foretaget med Formanden for Høvedstaden Sogneråd, Apotheker Scheel, som selv paa Sognerådets Vegne har beskæftiget sig med Sagen, men har opgivet den og frarådet Udvalget at foretage sig videre.

Angående Ingeniør Rasmussen Grund er der ført længere Forhandlinger med ham og andre, og Forholdene paa Grunden er beredt. Efter Aftale mellem Overretssagfører Andersen og Formanden for Gentofte Sogneråd er det besluttet heller intet at foretage paa dette Punkt, men at lade Sagen afgøre Hr. Rasmussen og Kommunen mellem.

Der er rettet en Høvedstade til Gentofte Sogneråd angående fra Rasmussen Side påstand om Opførelse af en Bumpstation paa Indsigt Rasmussen Grund eller umiddelbart herfor denne. Udvalget behøver har haft en Samtale med Hr. Overretssagfører Friederichsen, som paa Sognerådets Vegne behandler Sagen. Sagen skulde staa i Forbindelse med Mødet om at fra fjernere Hr. Rasmussen Side, men der synes alligevel i alle Tilfælde at være Fare for at fra en Bygning opført det næstfølgende Sted, hvorfor Høvedstadens Udvalg vil tage denne Sag op sammen med af Hr. Friederichsen udtalt Møde om, at man vil lade Sagen gaa sin Gang, og lade om, at der ved Røgningen af Bumpstationen vil blive taget ethvert Hensyn til Stedets Naturkendskab og den frie Udsigt over Søen.

Der er rettet Høvedstade til Lyngskovdistriktet, Hr.

Skovrider Westergaard angående Pjernelse af Rognet mellem Charlottenlund Skov og Strandvejen. Der er givet Tilsagn om, at et stort Høgn ikke fremskudt vil blive opst, men i hvert Fald kun et lavt Staktrædshegn, hvis asadant ikke helt kan undværes, hvilket vil blive foresgt, ikke alene som nu paa Strømlingen nord for Slottet, men ogsaa syd for Slottet. Den stedsfunde Pjernelse af Høget giver en overordentlig smuk og fri Udsigt mod syd fra Strandvejen ind i Skoven.

Der er skaffet Tilsagn - ved personlig og skriftlig Forhandling - fra Hørsholm Sogneraad om, at dette vil vedligeholde den gamle Stalleplads syd for Rognet Hotel, hvis den overlades Kommunen. Man har bestigtet Pladsen og ladet optage en Serie Fotografier, som viser dens nuværende forfaldne Tilstand. Andragende er indsendt til Landbrugministeriet, som stillede sig velvilligt til Sagen; men nu har mannet svare, at det ved de foretagne Underøgelser er oplyst, at det paa-glænde Stykke Strandbrot ikke tilhører Staten, men derimod Erikstr Ingelberg Lineas, til hvem Den-vandelsen nu vil ske.

I samme Andragende har man forespurgt, om Ministeriet vil assistere ved Grænsen af andre Stallepladser langs Kysten, hvor Forholdene ogsaa er daarligere f.eks. i Skovshoved og Snekersten. Herpaa er endnu ikke indløbet Svar.

Fælledvalgets Sekretær har sammen med Hr. Hoffte-graf Elfeldt angaaende Strandvejen fra Charlottenlund til Skodsborg og taget Notater til Brug ved eventuelle Høvedelseer til Bjør-ne af Landsteder om at hjælpe ved Fremskaffelsen af friere Udsigt og lignende. Saaledes Høvedelseer bør dog formentlig gennemgaaende vente til Forsæret ogsaa af den Grund, at de militære Dispo-sitioner jo for Tiden i høj Grad behersker netop denne Del af Strand-vejen. Der er isvrigt rettet Anmodning til Hr. Grosserer Karberg i Skovshoved, ved hvis Strandgrund der mod rings Bøvær for ham kunde skaffes en fortrinlig Udsigt.

Hr. Karberg har ikke svaret paa de gentagne, elektriske

og hensynfulde Høvedelseer fra Hvalgete Side.

Der er modtaget Anmodning fra Foreningen for Naturfredning om at fornødelige underøgt, om ikke de mange af tilføret foretag-ne Høvedinger langs Øresunds Strandbrot nu skulde muliggøre en i alt fald delvis Gennemførelse af en ny Strandvej eller dog delvis mid-delbart langs Øresund fra København og i alt Fald op til Skodsborg.

Hofftegraf Elfeldt og Hvalgete Sekretær, som har besat disse Høvedinger, der er af ren sporelsk og forelsk Natur, og har drøftet Sagen, saa vidt, at denne Tank, som tiltalende og naturlig den ogsaa er, som betragtes som fuldstændig uigenkæmferlig. At for-øge paa at fæ de talrige Grundejere, af hvilke nogle med stor Be-kæmpelse har indrettet og reguleret deres Strandstykke, til at tanke fri Fæsege langs Stranden, vil være et lide Panden ind en Væg; og at fæ en "øst" paa enkelte Smestruklinger, er ret vækkest.

Man har ladet Hr. Høvederidekt Høved-Jørgensen foretage Op-maalinger og give Skitse og Oversigt til en "Udvikelse af "Fælled-vej" ved Charlottenlund, der henligger forøret. Andragende er indgivet til Rigministeriet, som formenter at have Lyndighed i den-ne Sag.

Der er forhandlet med Hofftegraf Elfeldt og Overingeniør Høvedermann angaaende eventuel Høvedelse af den ved Høveding Frem-komme sundt Udsigt ved Strandvejen. Hr. Elfeldt harde nemlig rejst denne Sag i Røgsprossen og givet Anvisning til dens Løsning, og Hr. Høvedermann repræsenterer de i Grunde økonomisk Interessere-de. Der er sket Høvedelse til Lyngby Sogneraad om Assistance i Sagen, men Svar er endnu ikke kommet.

Endelig behandles for Tiden et Forsøg fra Hr. Røvederidekt Jørgensen om et eventuelt Parkbrot ved Skodsborg.

Som det vil ses, har den smøvre og forelske Strandvejs-komité, som blev etableret paa det sidste Møde i Fælledvalget, i det man øgt at fremme Øpørgmaal, som stier i Forbindelse med

Strandvejsengen, indtil en virkelig omfattende og indflydelsesrig Strandvejskomité bliver dannet. Det bemærkes dog, at arbejdet behø-
de for denne Sag og på andre Områder, hvor Fællesudvalgets Virk-
somhed ligger, foreløbig er meget vanskeligt, dels fordi Folk i
disse Tider vanskelig leder sig interessere for Sager af denne Art,
dels - og navnlig - fordi man otter og otter mærker Savnet af en Be-
turfredningslov.

Det bemærkes endvidere, at Fællesudvalget har søgt at støt-
te Bevarelsen af den lille Skovrest "Sømarken" ved Aarhus, hvilken
Sag iøvrigt behandles af stedlige interesserede Personer.

København 1 December 1914.

Thorvald Larsen